

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Doctrinae Saxonicarvm Ecclesiarvm, Scripta
Anno Domini M. D. LI. Vt Synodo Tridentinae Exhiberetvr**

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1554

VD16 C 4808

De Invocatione Hominvm Piorvm, Qvi Ex Hac Vita Discesservnt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35345

CONFESSIO DOCTRINAE
DE INVOCATIONE HOMINVM
PIORVM, QUI EX HAC
VITA DISCESSE-
RVNT.

Esa. 42

IN capite Esaiaë 42. scriptum est: Ego Dominus, hoc est nomen meum, gloriam meam alteri non dabo. Est autē gloria Dei proprijsima, inuocatio: ut Matt. 4.

Mat. 4

inquit Dominus: Dominū Deum tuum adorabis, & illi soli seruiēs. Et immotum ac æternum decretum est primi præcepti:

Exo. 20

Non habebis Deos alienos. Necesse est igitur in Ecclesia doctrinam de inuocatione purissimam extare, ad quam corrumpendam inde usq; ab initio generis humani diabolus varijs modis semina sparsit, & semper sparget. Quare uigilantiores esse debemus, & maiore cura retinere modum inuocationis, seu adorationis, pro-

Ioan. 16

positum in uerbo Dei, iuxta dictū: Quicquid petieritis patrem in nomine meo, dabit uobis. In his uerbis sancitus est modus, quem constantissimè tueri debemus: non miscere alios modos, pugnantes cum uoce diuina, aut qui nullo exemplo probato in scripturis confirmati sunt.

Nulla

Nulla maior uirtus est, nulla efficacior
 consolatio, quàm uera inuocatio. Necessè
 est igitur taxare eos, qui ueram inuocatio-
 nem uel negligunt, uel corrumpunt: &
 sunt corruptelæ uariæ. Multi non discer-
 nunt suam inuocationem ab Ethnica, ac
 ne cogitant quidem, quid alloquantur.

De his inquit Dominus in capite Ioan-
 nis 4. Vos adoratis quod nescitis. Vultq[ue] *Ioan. 4*
 Ecclesiam cogitare, quid alloquatur, in-
 quiens: Nos adoramus quod scimus. Mul-
 ti non cogitant, an, & quare exaudiantur.
 Recitant preces, & dubitant tamen,
 cum scriptum sit: Postulet in fide, nihil *Iocobi 1*
 hæsitans. De his materijs alibi dicimus.

Hoc loco reprehendimus hanc corru-
 ptelam Ethnicam, quòd defenditur con-
 suetudo alloquentium homines, qui ex
 hac uita discesserunt, & petitur ab eis uel
 auxilium, uel intercessio. Talis inuocatio
 aberrat à Deo, & tribuit uel efficaciam
 creaturis, uel auxilium, uel intercessio-
 nem. Nam qui uerecundius locuti sunt,
 de sola intercessione dixerunt. Sed huma-
 na superstitio longius procedit, & effica-
 ciam tribuit, sicut multæ cantiones publi-
 cæ

cæ ostendunt: Maria mater gratiæ, Tu nos ab hoste protege, In hora mortis suscipe. Hos uersiculos audiuius doctorem Theologiæ monachum præfari morienti, & sæpe repetere, cum quidem nullam Christi mentionem faceret: & possent exempla multa recitari.

Accedunt & alij furores. Alij apud alias statuas existimantur esse magis propicij. Hi furores cum palàm similes sint Ethnicorum, & haud dubiè ualde irritent iram Dei, & à docentibus taxandi sunt, & à pijs magistratibus seuerè puniendi.

Reprehensio autè perspicua argumenta hæc tria continet. Creaturis tribuere omnipotentiam, est impietas: Inuocatio creaturæ, quæ est extra hanc uitæ consuetudinem, tribuit ei omnipotentiam: Quia confessio est, quod intueatur omnium corda, & discernat gemitus ueros à simulatis. Hæc tantum tribuenda sunt æterno Patri, & Filio eius Domino nostro Iesu Christo, & Spiritui sancto. Nequaquam igitur inuocatio ad homines, qui ex hac uita discesserunt, facienda est.

Dolendum est, hæc mala non intelligi.

Sed

Sed te ipsum aspice, & considera quid agas. In hac inuocatione discedis à Deo, nec cogitas quid inuoces: & scis illos opitulatores, quos quæris, Annam, aut Georgium, non uidere motus tui cordis: qui quidem si scirent se inuocari, etiam cohorterent, nollent hunc honorem Deo debitum tribui ullis creaturis. Qualis autem est inuocatio ad surdos?

Et si scimus quid respondeant aduersarij (finxerut enim sophismata, ad eludendam ueritatem) tamen diuina testimonia ipsorum responsioni defunt.

Et precatio quæ est sine fide, hoc est, ubi non potes statuere, an talem inuocationem approbet ac recipiat Deus, inanis est.

Meminimus Lutherum sæpe dicere: In ueteri Testamento illustre testimonium esse diuinitatis Messiaë, quod affirmat eum inuocari. Et hac proprietate Messias ibi à cæteris Prophetis discernitur. Id grauisimum testimoniũ querebatur obscuratum & labefactum esse, translata inuocatione ad alios homines. Ac propter hanc solam causam, dicebat, consuetudinem

nem alios inuocandi improbandam esse, etiamsi non accederent alia causa.

SECUNDVM argumentum. Irrita est inuocatio sine fide, & nullus cultus in Ecclesiam sine mandato diuino inuehendus est. Nulla autem extat sententia, quae ostendat inuocationem hanc, quam defendunt, ad homines factam, Deo placere, & efficacem esse. Est igitur irrita inuocatio. Qualis est enim precatio, hoc modo accedere ad Annam, aut Georgium. Inuoco, sed dubito utrum tua intercessio mihi profit, dubito an me audias, an mihi opem feras.

Si homines haec arcana peccata intelligerent, execrarentur tales preces, ut reuera sunt execrandae, & sunt Ethnicae. Postea ex talibus initijs quanti furores sequuntur? concursus & inuocationes ad certas statuas, petitio certorum beneficiorum à singulis: ab Anna, ut à Iunone, petuntur diuitiae: à Georgio, ut à Marte, uictoriae: à Sebastiano, Rocho, depulsio pestilentiae: ab Antonio, defensio porcorum &c. Haec etiamsi aduersarij dicunt se non

se non probare, tamen lucri causa retinent, ut manifestum est.

Adiungamus & TERTIVM argumentum. Expresse scriptum est: Vnus 1. Tim. 2 est Mediator Dei & hominum, homo Christus IESVS. Hunc in omni inuocatione intueri nos oportet, & Euangelij doctrinam de eo nosse: Quod nemo accedere ad Deum possit, nisi fiducia huius Mediatoris, qui simul interpellat pro nobis, ut ipse inquit: Nemo uenit ad patrem, Ioan. 14 nisi per filium. Et iubet ipse nos ad sese confugere, inquit: Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam uos. Et modum inuocationis ipse docet, cum ait: Quicquid petieritis Ioan. 16 patrem in nomine meo, dabit uobis. Patrem nominat, ut seiungas tuam inuocationem ab Ethnica, & cogites quid alloquaris. Cogites hunc uerum Deum esse, qui se patefecit misso filio. Non uagetur animus, ut Ethnica mulier in Tragœdia dicit. Inuoco te Deus, quicquid es &c.

Sed hunc esse uerum Deum scias, qui se patefecit misso filio, crucifixo & resuscitato, & talem agnoscas, sicut se patefecit.

I 5 Deinde

Deinde scias, hunc ita certò recipere et exaudire inuocantes, cum ad mediatorem filium, crucifixum pro nobis, & resuscitatum confugimus, & petimus nos propter eum recipi, exaudiri, iuuari, & saluari. Nec alio modo ullus homo recipitur à Deo uel exauditur.

Nec incerta est hæc inuocatio, sed iubet sic inuocantes firma fide statuere, hunc cultum Deo placere, & sic inuocantes certò recipi & exaudiri. Ideò inquit:

Ioan. 14. Quicquid petieritis in nomine meo, id est, me agnoscentes, & nominantes, seu inuocantes tanquam redemptorem, summum sacerdotem, & intercessorem.

Solus hic summus sacerdos ingreditur in sanctum sanctorum: id est, in arcanum consilium diuinitatis, & cernit pectus æterni patris, & pro nobis interpellat, & nostros dolores, gemitus, & preces ad eum perfert, scrutans corda nostra.

Hanc doctrinam de Mediatore obsecuratam & corruptam esse, manifestum est, cum confugerent homines ad Matrem uirginem, tanquam magis propiciam & alij alios mediatores quærerent.

Ac

Ac manifestum est, nullum extare exemplum in Prophetis, aut Apostolis, ubi fiat compellatio ad homines: Exaudi me Abraham, uel, Exaudi me Deus propter Abraham. Sed compellatio fit ad Deum, qui se patefecit: uidelicet ad æternum Patrem, Filium IESVM CHRISTVM, & Spiritum sanctum, ut recipiat, exaudiat & saluet propter filium.

Fit & expresse ad filium, ut 2. Thessal. 2. 2. Tbcf. 2
Ipse Dominus noster IESVS Christus, & Deus & pater noster, qui dilexit nos, confirmet uos &c. Et Gen. 48. nominat Iacob Deum, & Mediatorem filium, cum Gen. 48 ait: Deus, coram quo ambulauerunt patres mei, & Angelus qui eripuit me de cunctis malis (id est, promissus saluator) benedicat pueris istis. Vtimur igitur his formis.

INVOCO te omnipotens Deus, æterne pater Domini nostri IESV Christi, conditor cœli & terræ, & omnium creaturarum, unâ cum filio tuo Domino nostro IESV Christo, & Spiritu sancto tuo, sapiens, uerax, bone, iuste, liberrime, caste, & misericors, miserere mei, & iustifica me
per

per & propter IESVM Christum, filium tuum crucifixum pro nobis, & resuscitatum, exaudi & sanctifica me spiritu sancto tuo.

Inuoco te IESV Christe, fili Dei, crucifixe pro nobis, & resuscitate, *λόγε καὶ ἀκούω ἀὶ δὲ ἀϊδίως πατρός*, miserere mei, intercede pro me apud æternum patrem, & sanctifica me spiritu tuo sancto.

In his formis scimus quid alloquamur. Et cum extent testimonia uerbi Dei, quae ostendunt hanc inuocationem Deo placere, & exaudiri, talis inuocatio fide fieri potest.

Hæc non sunt in inuocatione, quæ fit ad homines. Colligunt nonnulli testimonia ex Augustino, & alijs, ut ostendant beatis in cælo curæ esse res humanas. Potest hoc illustrius ostendi ex colloquio Moysi & Eliæ cum Christo. Et non dubium est, beatos orare pro Ecclesia: sed tamen inde non sequitur, inuocandos esse.

Etsi autem docemus, non inuocandos esse homines: tamen historias beatorum populo proponimus. Quia necesse est omnibus aliquo modo notam esse Ecclesiam

tiam, qui curarunt, ne effunderent dona Dei. Denique non stulti amplissimam doctrinam ex his historijs promere possunt, quam proponi populo remota superstitione utilissimum est.

DE MAGISTRATV POLITICO.

DEI beneficio in Ecclesijs nostris & hæc pars doctrinæ de dignitate magistratus, qui gerit gladium, & de dignitate legum, iudiciorum, & totius ordinis politici, pie illustrata est: & magno labore ac multis scriptis refutati sunt Anabaptistarum & aliorum fanaticorum hominum multi & magni furores.

Docemus igitur, in tota doctrina Dei, per Prophetas & Apostolos tradita, affirmari ordinem politicum, magistratus, leges, iudicia, & legitimam societatem hominum nequaquam casu existere in genere humano. Et quanquam multum est horribilium confusionum, quæ à diabolo & ab hominum furoribus oriuntur, tamen à Deo institutam esse legitimam gubernationem, & societatem hominum: & quantum ordinis reliquum manet, im-

mensa